

Sammendrag fase 1 – prosjektet Lavangen i Vekst

Sluttrapport fase 1 og prioriteringer og planer fase 2 & 3

1. Innledning
2. Sammendrag arbeidsopplegg fase 1.
 - a. Plan.
 - i. Fase 1 (2011) har bestått av følgende hovedaktiviteter.
 1. Tilsetting av prosjektleder.
 2. Kurs i prosjektledelse.
 3. Plan for fase 2 og fase 3.
 4. Organisering fase 1:
 - ii. Fase 2 (2012) og Fase 3 (2013).
 - b. Gjennomføring fase 1 – status fremdrift / vurderinger.
 - i. Ansettelse av prosjektleder.
 - ii. PLP-kurset.
 - iii. Prosessen med planlegging av fase 2 og 3
 - c. Regnskap fase 1.
3. Kort sammendrag av gjennomførte analyser innen etablerte næringer.
 - a. Generelt
 - b. Landbruk
 - i. Nåsituasjonsanalyse
 - ii. Fremtidige trusler / endrede rammebetingelser
 - iii. Muligheter
 - iv. Konklusjon
 - c. Reindrift
 - i. Nåsituasjonsanalyse
 - ii. Forslag til mulige prosjekter og tiltak
 - d. Reiseliv
 - i. Nåsituasjonsanalyse
 - ii. Trender
 - iii. Utfordring nr. 1
 - iv. Utfordring nr. 2
 - v. Konklusjon
 1. Salg markedsføring
 2. Produktutvikling
 - e. Bygg og Anlegg & Trevareproduksjon
 - i. Nåsituasjonsanalyse
 - ii. Forventede endringer i etterspørsel / endringer i rammebetingelsene
 - iii. Endringer i rammebetingelser – nye byggeforskrifter
 - iv. Utfordringer og forslag til mulige prosjekter og tiltak
 - f. Nye virksomhetsområder – nye initiativ
 - i. Behandlingsklinikk for personer med traumatiske lidelser
 - ii. Etablering av småkraftverk i kommunen
 - iii. Produksjon av grus til veidekke basert på gabbro fra Spansdalen

- iv. Regulering av området ved gården Ta for uttak av grus til fundamentering og fyllmasse
 - v. Kaianlegg på Kjeiprød
 - vi. Utvikling og produksjon av samisk inspirert brukskunst
4. Utfordringer kommunal infrastruktur / bruk av offentlige tilskudds - og finansieringsordninger
 - a. Tilgang på boliger
 - b. Bredbåndnettet
 - c. Inkubator / mentor støtte
 - d. Arealplan
 - e. Finansiering
 - f. Prosjekter og tiltak for å opprettholde et attraktivt bomiljø
 5. Prosjekter og tiltak for å opprettholde et attraktivt bomiljø
 6. Visjon
 7. Målsettinger
 8. Prioriterte områder / prosjekter og tiltak næringsliv
 - a. Landbruk
 - b. Reindrift
 - c. Reiseliv
 - d. Bygg og Anlegg
 - e. Andre virksomhetsområder / initiativ
 9. Prioriterte prosjekter og tiltak bomiljø
 10. Prioriterte kommunale prosjekter og tiltak
 - a. Boliger for innflyttere / etablerere
 - b. Bredbåndsnett
 - c. Inkubatorstøtte / mentorstøtte
 - d. Arealplan
 - e. Næringsfondet og økonomisk støtte til næringslivet
 - f. Profilering av Lavangen i ulike målgrupper
 - g. Utflyttede lavangsværing
 11. Organisering av lavangen i Vekst – fase 2
 12. Budsjett / finansieringsplan Lavangen i Vekst – fase 2 og fase 3

Vedlegg 1	Plan og budsjett for hovedprosjektet Lavangen i Vekst (3 faser)
Vedlegg 2	Plan for avslutning av fase 1
Vedlegg 3	Regnskap fase 1
Vedlegg 4	Reiseliv – videreutvikling av området ved Fjellkysten, skisse til forstudie / forprosjekt
Vedlegg 5	Bygg og anlegg – skisse til utredning av ny forretningsmodell
Vedlegg 6	Tilsagn om tilskudd til utredning av fibernet
Vedlegg 7	Videreutvikling av familiebedrift innen reindriftnæringen

Sammendrag fase 1 – prosjektet Lavangen i Vekst Sluttrapport fase 1 og prioriteringer og planer fase 2 & 3

1. Innledning.

Prosjektet Lavangen i Vekst drives av Lavangen kommune, men prosjektet er et samfunnsutviklingsprosjekt hvor næringslivet og frivillige organisasjoner i kommunen også deltar. Siktemålet med prosjektet er å bidra til at folketallet i kommunen øker, at antallet arbeidsplasser innen næringslivet, og da spesielt privat sektor, øker, at det blir flere unge innbyggere i forhold til antall endre og at fordelingen mellom kvinner og menn ble mer lik (i 2010 var det 14% flere menn enn kvinner i kommunen).

Prosjektet startet med et forprosjekt, som ble gjennomført i 2010. Dette konkluderte med at arbeidet burde videreføres i et 3-årig utviklingsprosjekt. Det viktigste tiltaket for å realisere målet om vekst i befolkningen, er å få skapt flere lønnsomme arbeidsplasser i kommunen. Dette vil i hovedsak næringslivet selv måtte ta hovedansvaret for, men en vellykket vekst i antall arbeidsplasser vil også kreve at kommunen tar ansvar for tilrettelegging av infrastruktur, som arealer for ny virksomhet, boliger for unge / innflyttere osv.

Spennende arbeidsplasser med muligheter for personlig utvikling og vekst vurderes som den viktigste årsaken til at unge ønsker å bli i kommunen eller flytte til kommunen, men bomiljøet viser seg også å bli tillagt betydelig vekt når bosted skal velges. Lavangen er et attraktivt sted å bo, noe som NHOs attraksjonsbarometer viser (kommunen er rangert som nr. 54 for perioden 2008 – 2010 blant landets 430 kommuner). Skal en beholde en slik posisjon må tilbud på denne sektoren stadig utvikles og fornyes. I dette arbeidet er det ønskelig å trekke inn frivillige organisasjoner.

Prosjekter og tiltak som skal bidra til den vekst og utvikling, vil ikke gå i "regi" av Lavangen i Vekst. På næringslivssiden vil flere av prosjektene gjennomføres av enkeltbedrifter, gründere, eller som samarbeidsprosjekter mellom flere bedrifter. Andre prosjekter vil gå kommunal regi eller i regi av frivillige organisasjoner. Lavangen i Vekst vil imidlertid være den arenaen hvor næringsliv, kommunal myndighet og frivillige organisasjoner møtes og hvor koordinering mellom ulike tiltak vi finne sted, samtidig som LIV-prosjektet vil bidra som pådriver når det gjelder initiering og oppfølging av prosjekter og tiltak.

Budsjett og finansieringsplan for hovedprosjektet Lavangen i Vekst fremgår av vedlegg 1. Prosjektet har tilskudd fra Troms Fylkeskommune.

2. Sammendrag arbeidsopplegg.

a. Plan.

Prosjektet er delt i 3 hovedfaser:

- i. Fase 1 (2011) har bestått av følgende hovedaktiviteter.

1. Tilsetting av prosjektleder.

Forprosjektet konkluderte med at kommunen måtte ta en sentral rolle i LIV-prosjektet og at det måtte ansettes en prosjektleder på fulltid. Dette har også vært forutsetningen for den økonomiske støtten til prosjektet som Troms Fylkeskommune.

2. Kurs i prosjektledelse.

Kursopplegget som ble valgt er utviklet i regi av Innovasjon Norge og har betegnelsen PLP (Prosjekt Leder Prosessen). PLP-kurset er en strukturert metodikk for planlegging og gjennomføring av utviklingsprosjekter. Formålet er å sikre en målrettet og effektiv gjennomføring av utviklingsprosjekter.

En viktig forutsetning for at LIV-prosjektet skulle lykkes, var at en hadde en felles metodikk for planlegging, budsjettering, organisering, samt oppfølging og kontroll av så vel fremdrift, økonomi som kvalitet.

3. Plan for fase 2 og fase 3.

Fase 1 skulle avsluttes med en analyse og prioritering av de områder som best ville kunne bidra til utvikling og vekst i folketall og antall arbeidsplasser. Med dette som utgangspunkt skulle det utarbeides planer for prosjekter og tiltak innen prioriterte områder. Et mer detaljert arbeidsopplegg for denne delen av fase 1 er vist i vedlegg 2.

4. Organisering fase 1.

Styringsgruppe: Formannskapet, Trude Berg (representant for næringslivet / frivillige organisasjoner), Jens Arvid Bratsberg (representant fra næringslivet/ frivillige organisasjoner)

Prosjektleder: Gunnar Berglund

Leder arbeidsgruppe reiseliv: Tor Lyngmo

Leder arbeidsgruppe jordbruk: Tor Erik Lind

Leder arbeidsgruppe reindrift: Anne Gerd Eira

Leder arbeidsgruppe bygg og anlegg: Ludvik Ingebrigtsen

Leder bomiljø: Hugo Spansvoll

ii. Fase 2 (2012) og Fase 3 (2013).

Fasene omfatter gjennomføring av planer lagt i fase 1.

b. Gjennomføring fase 1 – status fremdrift / vurderinger.

i. Ansettelse av prosjektleder.

Prosjektleder tiltrådte i 20% stilling den 1. mai, og i 100% stilling fra 01. juli 2011. Iht. opprinnelig plan skulle prosjektleder være tilsatt 01.01.2011. Bakgrunnen for forsinkelsen skyldtes en nedbemanningsprosess som ble gjennomført i kommunen høsten 2010. Dessuten trakk kandidaten som var innstilt til stillingen, seg da den formelle tilsetting skulle finne sted, og det ble da besluttet å utlyse stillingen på nytt.

ii. PLP-kurset.

PLP-kurset ble gjennomført på Fjellkysten for 24 deltakere (maks antall) med en av Innovasjon Norges sertifiserte kursledere, Sven Arne Rokvam Pedersen, som kursleder. Kurset ble overtegnet slik at ikke alle søkere fikk anledning til å delta. De som ble prioritert var personer som allerede hadde fått roller i LIV-prosjektet, enten i styringsgruppe eller som ledere eller deltakere i arbeidsgrupper. I tillegg ble det valgt ut personer som en antok ville få roller i prosjektet etter hvert som arbeidet kom i gang.

Tilbakemeldingene fra kurset var meget gode. De fleste hadde erfaring fra prosjektarbeid, men hadde manglet en strukturert metodikk. Ikke minst vurderte deltakerne fra næringslivet kurset som meget nyttig, særlig pga. det ga samtidig en god innføring i den struktur og fremgangsmåte som Innovasjon Norge forlanger for å kunne støtte utviklingsprosjekter.

iii. Prosessen med planlegging av fase 2 og 3 (jfr. Vedlegg 2).

Forsinkelsen.

Dette arbeidet har vært det mest omfattende av aktivitetene i fase 1. I flg. opprinnelig plan, skulle planarbeidet være ferdig 15.09. Pga. forsinket ansettelse av prosjektleder, ble det søkt om utsettelse av denne fristen til 31.12.2011. Planarbeidet har vært konsentrert i tid for å kunne ta igjen noe av forsinkelsen, samtidig som det har vært lagt vekt på bred involvering og gode prosesser for å sikre nødvendig forankring hos berørte parter.

Bredde eller konsentrasjon?

Planarbeidet har vært delt i 3 trinn. Siden vekst i næringslivet er grunnlaget for å skape vekst på øvrige områder, ble trinn 1 konsentrert om analyse av de mest sentrale næringer i kommunen. Styrende for dette arbeidet var et møte i Styringsgruppen den 09.06.2011 hvor en besluttet at de næringer og virksomhetsområder som har best muligheter for utvikling og vekst, skulle prioriteres (kommunen manglet på dette tidspunkt en næringsplan, slik at offentlige ressurser til næringsutvikling ble fordelt så jevnt som mulig på

ulike initiativ). Samtidig ønsket en å åpne for helt nye initiativ som ikke nødvendigvis hadde sitt utspring i eksisterende næringsliv.

Referansegruppens rolle – justering av arbeidsgrupper.

Referansegruppen fra forprosjektet i 2010 har vært innkalt en gang i denne prosessen (30.08.2011). Oppgaven var å evaluere arbeidsopplegget for slutføring av fase 1 (vedlegg 2) og komme med innspill til endringer. Av de arbeidsgrupper som var foreslått opprettet i den opprinnelige planen, ble gruppen for trevareproduksjon slått sammen med gruppen for Bygg og Anlegg, idet den eneste virksomheten som fortsatt eksisterer i Lavangen innen dette området, er Andberg Snekkerfabrikk. Siden bedriften i sommer ble kjøpt av NI-Eiendom som har som ambisjon å utvikle et sterkere samarbeid mellom Andberg Snekkerfabrikk og entreprenørselskapet NI Entreprenør, var det naturlig å integrere denne virksomheten i bygg og anleggsgruppen.

I tillegg ble gruppen for landbruk splittet i 2: en for tradisjonelt landbruk og en for reindrift. Selv om disse gruppene har en del felles utfordringer og at det kan ligge synergieffekter i et tettere samarbeid, valgte en å holde disse områdene adskilt.

Første møte i Forum Lavangen.

Etter at arbeidet i arbeidsgruppene var igangsatt, ble næringsdrivende, representanter fra frivillige organisasjoner og politisk og administrativ ledelse invitert til det første møte samarbeidsforumet Forum Lavangen (30.09.2011). Mellom 35 og 40 sentrale personer fra kommunen møtte. Her ble arbeidsgruppene og deres mandat presentert og arbeidsopplegg for slutføring av fase 1 gjennomgått. Innovasjon Norge var også til stede på dette møtet og ga en grundig orientering om hvilken bistand Innovasjon Norge kan gi næringslivet både når det gjaldt kompetanse og lån og tilskudd.

Siktemålet med analysene har vært å evaluere hvilke muligheter en har innen eksisterende næringer for å skape lønnsomhet og vekst på kort og lang sikt, og hva som i så fall vil være de mest sentrale suksesskriteriene for en slik vekst. Arbeidet har vært gjennomført av arbeidsgruppene hvor et stort antall innen de utvalgte næringene har vært invitert til å delta.

Gjennomføring av analysene – ulike arbeidsopplegg.

Enkelte arbeidsgrupper, som arbeidsgruppene innen bygg og anlegg og reiseliv har vært meget aktive, mens det av ulike årsaker har vært problemer med å samle gruppene innen landbruk og reindrift. Vurderingene som er gjort i LIV-prosjektet sentralt, har derfor måtte baseres på intervju og samtaler med lederne for arbeidsgruppene og sentrale utøvere innen disse næringene.

Parallelt med dette har det også vært kartlagt idéer til produkter for ny virksomhetsetablering i kommunen. Kommunen har også fått henvendelser etter at prosjektet ble kjent. Enkelte av forslagene synes spennende, men vil måtte analyseres og følges opp i de etterfølgende fasene i prosjektet.

Interkommunalt samarbeid?

Når det gjelder mulighetene for interkommunalt samarbeid (se planen for slutføring av fase 1 i vedlegg 2), har en hatt spesiell fokus på mulighetene for samarbeid innen reiselivsområdet og innen bygg og anlegg. Siden det tidlig viste seg at en av hovedutfordringene for reiselivet har vært å gjøre de tilbud reiselivet i kommunen har, kjent og anerkjent i utvalgte marked, har det vært naturlig å ha kontakt med nabokommunene idet hele Sør-Troms regionen nærmest er ukjent i de reiselivsmarked hvor Nord-Norge nå blir promotert.

Dette har resultert i at kommunen har vært representert i prosjektet "Kystkulturveien" hvor siktemålet bla har vært å vurdere etablering av en felles merkevare som Sør-Troms regionen (Forstudiet i prosjektet Kystkulturveien vil avsluttes i løpet av februar neste år).

Lavangen kommunen har tidligere ikke deltatt i det interkommunale prosjektet "Rute 69° Nord", et prosjekt som drives av Sør-Troms regionråd, og som bla har hatt tilsvarende siktemål. På grunn av analysearbeidet i LIV-prosjektet, har kommunen nå besluttet å gå inn som aktiv deltaker i "Rute 69° Nord". Som en del av planene for dette prosjektet, vil også Lavangen kommune påbegynne arbeidet med å etablere kulturelle rasteplasser innen egne kommunegrenser.

Innen Bygg og Anlegg er det også erkjent at et samarbeid over kommunegrensene kan gi ulike former for synergieffekter. På den ene siden ønsker en at bedrifter som etablerer seg i Lavangen forblir i kommunen, også i de tilfeller at en bestemmer seg for å vokse. Det har derfor vært interessant å ha med representanter fra bransjen som er bosatt i kommunen, men som driver sin virksomhet fra andre kommuner, med i arbeidsgruppen.

For øvrig konkluderte arbeidet i arbeidsgruppen for Bygg og anlegg med et mer forpliktende og formalisert samarbeid vil kunne bevare strukturen med småbedrifter og samtidig styrke selskapene konkurransemessig. (Ny forretningsmodell, er planlagt utredet nærmere i 2011). Også i et slikt tilfelle vil samarbeidet kunne krysse kommunegrensene, bla for å kunne etablere et komplett tilbud som omfatter alle relevante håndverkdisipliner på entreprenørsiden.

Ønsker utflyttede Lavangsværinger å komme tilbake til Lavangen?

Når det gjelder undersøkelse blant utflyttede Lavangsværinger for å finne

hvor stor andel som evt. kunne tenke seg å flytte tilbake til kommunen, er denne aktiviteten ikke gjennomført. Dette har sammenheng med at, etter at planen var lagt, ble prosjektleder gjort kjent med at det i år 1999, i det såkalte "ungdomsprosjektet", ble gjennomførte en slik undersøkelse blant elever som hadde gått ut av 9-ende og 10-ende klasse ved Lavangen skole og som da befant seg i aldersgruppen 20 – 35 år.

Til tross for at det i målgruppen var en betydelig interesse for å bosette seg fast i kommunen (over 50% kunne tenke seg å velge Lavangen som permanent fremtidig bosted), og flere kunne tenke seg å etablere egen virksomhet i kommunen, ble undersøkelsen dessverre ikke fulgt opp med konkrete tiltak den gangen. Med bakgrunn i denne undersøkelsen, ble det besluttet ikke å gjøre noen ny, idet en forventer at holdninger ikke har endret seg vesentlig siden den gang. I stedet har prosjektet kommet til at en vil lage en spesiell "hjemkommerdag" under den årlige festivalen "Lavangsvekka" rettet mot utflyttede lavangsværing. Gjennomføring av dette tiltaket inngår i de planer som er lagt for fase 2 og fase 3.

Hva er kommunens visjoner og målsettinger på ulike områder på kort og lengre sikt? Hva er det kommunen ønsker å bli kjent og anerkjent for som gjør at det vil være attraktivt å bo i kommunen eller å flytte til kommunen? Hvilken veksttakt ønsker en i antall innbyggere? Hvordan ønsker en å skape denne veksten? Hvilke næringer og virksomhetsområder er det en ønsker å prioritere? Hvilke tiltak vil være nødvendige i den sammenheng, og hvilke tiltak vil være nødvendige for at kommunen skal opprettholde sin sterke posisjon som en attraktiv kommune å bo i? Hvordan skal ansvar og roller for gjennomføring av en slik samlet plan fordeles mellom næringslivet selv, kommunen og frivillige organisasjoner?

Etter at arbeidsgruppene hadde gjennomført sine analyser og forslått tiltak både for å sikre antall sysselsatte innen sine respektive næringer på dagens nivå, og å bidra til ny vekst, ble resultatene bearbeidet av prosjektleder i LIV og fremlagt på et arbeidsmøte i Styringsgruppen på Hamn i Senja 16.11 - 17.11.2011. Konklusjonene fra dette møtet er beskrevet og utdypet i de etterfølgende avsnitt.

Dette endelige utkastet har så vært sluttbehandlet av Styringsgruppen i et eget møte den xx.01.2012 og fremlagt for kommunestyret som sak i møte den xx.01.2012.

c. Regnskap fase 1.

Det vises til vedlegg 3.

3. Kort sammendrag av gjennomførte analyser innen etablerte næringer.

a. Generelt.

Næringsanalysene har avdekket at de viktigste forutsetningene for å skape vekst og utvikling, er tilgang til kompetanse og initiativtakere med gode idéer. Altfor mange unge flytter fra kommunen i ungdomsårene for videre utdanning eller for å skaffe seg arbeid. For få vender tilbake. Dette kan delvis være kulturelt betinget. For en generasjon siden var det vanlig å lære barna at en ikke skulle gå i sine foreldres "forspor", dvs. velge de tradisjonelle yrkeskarrierene som foreldrene hadde valgt. En del av ungdomsundersøkelsen fra 1999 som omfattet elever som da gikk i 10.klasse, bekrefter dette.

De uttalelser som er kommet i denne prosessen, kan tyde på at det fortsatt er slik at foreldrene anbefaler sine barn å dra bort og skaffe seg en høyere utdanning og helst velge et annet yrke enn de selv gjorde. "Det er grønnere på den andre siden av gjerdet!". Et unntak synes å være innen reindriften. I alle fall hevder representanter fra næringen selv at de unge ønsker å ta over driften etter sine foreldre og at dette er drevet av dype tradisjoner i den samiske kultur.

Når det gjelder de forslag til tiltak for å fremme vekst som har fremkommet i denne prosessen, krever flere nærmere analyser og utredning, i første rekke for å avklare om en realisering vil gi grunnlag for lønnsomhet. Finansiering av slike forstudier / forprosjekt synes ikke å være noen stor utfordring. Det fins flere offentlige tilskudds ordninger, og tilbakemeldingene på de konkrete henvendelser som har vært gjort til bla Innovasjon Norge i denne prosessen, har vært positive.

Hovedutfordringen når det gjelder finansiering synes å være når prosjekter har gjennomført de innledende analyse- og utviklingsfasene og skal over i en kommersialiserings- og vekstfase. Da er mulighetene for offentlige tilskudd betydelig redusert, og en er da avhengig av privat kapital. Erfaring har vist at det kan være vanskelig å konkurrere om risikovillig privat kapital i et fritt kapitalmarked. Dette gjelder delvis også lånekapital idet verdi av faste panteobjekter i distriktene ofte er lavere en anskaffelsesverdien.

Investorkapital er en viktig betingelse for utvikling og vekst. Profesjonelle investorer har en kompetanse som er viktig for bedriftene. I tillegg har gjerne aktive investorer nettverk som kan ha stor betydning i ulike sammenhenger, for eksempel for å lette tilgang til viktige markeder. Det er eksempler på at gode prosjekter både i Lavangen og i andre distriktskommuner har klart å skaffe privat kapital. Dette er imidlertid en betydelig utfordring som vil komme på sikt etter hvert som prosjekter når en kommersialisering/vekstfase. Innefor LIV-prosjektet vil en derfor starte arbeidet med å kartlegge mulige kapitalkilder og etablerer gode relasjoner til disse slik at gode prosjekter ikke "strypes" når tilgangen til offentlige tilskudd opphører.

b. Landbruk.

i. Nåsituasjonsanalyse

Det tradisjonelle landbruket:

Antallet bønder i kommunen er gradvis redusert. I dag er det 12 – 14 bruk igjen, og omtrent like mange bønder, men ingen av disse er heltidsbønder. De fleste driver med sauehold (et par bruk har strofe) og selger sin produksjon til landbrukets egen interesseorganisasjon Nortura som har ansvaret for slakting, videreforedling og salg av produktene.

Selv om antall bønder er gradvis redusert de siste årene, forventer en ikke noen ytterligere stor nedgang på kort sikt. Med ett unntak, hvor en av bøndene har nådd pensjonsalderen, er de øvrige bønder "midt i livet" og de har gjort til dels betydelige investeringer i driftbygninger og maskiner.

På den annen side er det ingen av disse som har planer om vekst, og det er heller ikke registrert interesse hos andre for å starte produksjon av landbruksprodukter. All oppdyrket mark er i bruk, og det er "kamp" om de den engmark som er tilgjengelig for leie.

Flere av småbrukene er i dag fraflyttet, men en del av boligene disponeres av utflyttergenerasjonen til fritidsboliger. Utflyttede lavangsværingar har vist liten interesse for å selge gårdene sine. Dette har delvis sammenheng med urealistiske forventninger om hva slike nedlagte bruk er verdt i dagens marked. Siden prisen oppfattes å være altfor lav, velger de fleste å beholde eiendommene.

Av bøndenes inntekter er vel 60% anslått å være statlige tilskudd (inklusive pristilskuddet på kjøtt ved salg til Nortura).

Nye initiativ:

Ved siden av den tradisjonelle gårdsdriften er det i løpet av inneværende år satt i drift en grisefjøs som driver med avl av grisunger som selges til andre bedrifter hvor grisene fores frem til slakting. Prosjektet er spennende og representerer en ny forretningsmodell innen næringen, som en finner eksempler på i utlandet. Virksomheten har i dag 2 ansatte.

Et annet spennende initiativ innen landbruket er produksjon av kjøtt og skinnprodukter av gammelnorsk spelsau. Kjøttet fra spelsauen har meget høy kvalitet og produktene selges til en pris som er 15 – 20% over prisen på kjøttprodukter fra "ordinær" sau. I tillegg oppnås det gode priser på ferdig garvet skinn av spelsau.

Tor Erik Lind som driver denne virksomheten i kombinasjon med turisme og

entreprenørvirksomhet, har utarbeidet planer for eget slakteri og videreforedling av kjøttproduktene under eget varemerke. Produksjonen skal tilknyttes et publikumslokale for bla salg av foredlede produkter fra gammel norsk spelsau.

Denne delen av anlegget vil integreres med reiselivsbygget Aa gård. Ved siden av direkte salg til forbruker er planen også salg til butikker og restauranter. Prosjektet er under evaluering og vil fortrinnsvis søkes realisert med privat kapital.

ii. Fremtidige trusler / endrede rammebetingelser.

Selv vurderer bøndene rovdyrplagen for å være den største trusselen for at ytterligere bruk legges ned. I flg. "reguleringsplanen" for rovdyr, skal jerv og gaupe som oppdages på vestsiden av E6, kunne avlives, men manglende overvåkning og byråkratiske prosedyrer for å få fellingstillatelse, gjør at rovdyr som kommer inn i dette området, kan gjøre stor skade før de kan avlives. Bøndene etterlyser bistand fra kommunen for kunne etablere et effektivt vern mot rovdyrangrep på buskapene.

Miljøkrav og andre offentlige pålegg har også vært en utfordring for mindre bruk idet slike krav ofte medfører investeringer som igjen betinger en viss størrelse på brukene om de skal kunne forsvares rent økonomisk. Ett eksempel er pålegget om brannsikringsanlegg i fjøs.

iii. Muligheter.

Kvaliteten på beitemarkene i fjellområdene er meget gode. Også kjøttet fra den ordinære sauene, og fra reinen som beiter i dette området, er derfor meget god. Gjennom en småskala produksjon er det mulig å bevare denne kvaliteten som kan gi grunnlag for å bygge en egen merkevare ("Lavangen kjøtt"?). Foreløpig er det få som har respondert på idéen, men om slakteriet på Aa skulle bli realisert, vil dette også kunne ivareta slakting av sau og rein fra området. Slakteriet på Aa representerer en nytenkning innen landbruket som, dersom prosjektet lykkes, kan bidra til å skape interesse for landbruk og i alle fall stabilisere en næring som i de siste årene har slitt med tilbakegang.

Lavangen har også gode muligheter for produksjon av rotfrukter og grønnsaker. Forholdene ligger spesielt godt til rettet på Rød, Lia, Kjeiprød og Hestnes, hvor jordsmonnet er spesielt egnet for grønnsaksproduksjon. Tidligere var det på enkelte gårder en omfattende produksjon av grønnsaker, men denne produksjonen er nå borte, og det er heller ikke registret interesse for å starte med slik produksjon igjen.

Det skulle også ligge godt til rette for å drive et landbruk i kombinasjon med f. eks. gårdsturisme. Åa Gård i Lavangen er et eksempel på en slik kombinasjonsdrift som har vist seg å bli meget vellykket. I de siste årene har det vært investert mye i å tilrettelegge vandreruter i bla fjellområdene. En økning i etterspørsel etter disse vandreproduktene vil for eksempel kunne danne grunnlag for nye produkter som ridning evt. transport av utstyr på vandreturene med kløv. Dette er ett av mange eksempler på kombinasjon mellom landbruk og reiseliv som bør vurderes nærmere.

iv. Konklusjon.

Det tradisjonelle landbruket vil neppe kunne bli noen vekstnæring i Lavangen. Det vil imidlertid være viktig å sikre at de bruk som er i drift i dag, videreføres og at de arbeidsplasser som er innen landbruket opprettholdes. Gårdsdriften er også viktig for å hindre at kulturlandskapet gror igjen. Et igjengrodd kulturlandskap vil redusere verdien av Lavangen som reisemål.

Forslag til prioriteringer:

1. Slakteri og videreforedling på Aa gård
2. Bedre overvåking og kontroll med rovdyrplagen
3. Utrede nye initiativ av den type som er nevnt eksempler på ovenfor. Initiating av et slikt arbeid vil imidlertid betinge at det fins initiativtakere som ser mulighetene.

c. Reindrift

i. Nåsituasjonsanalyse.

Lavangen er en del av Gielas reinbeitedistrikt som omfatter Lavangen, Salangen, Gratangen, Bardu og nordre deler av Nordland og som også strekker seg inn i Sverige. I dette området kan det beite ca. 2.400 – 2.500 rein, men bare halvparten av denne "kapasiteten" er utnyttet. Fra næringen selv blir det hevdet at dette skyldes rovdyrplagen hvor spesielt jerv enkelte år har gjort stor skade og påført reieierne store tap. I likhet med bøndene i Lavangen etterlyser reindriftssamene støtte fra kommunen og sentrale myndigheter for bedre overvåking og kontroll.

I Gielas reinbeitedistrikt er det i alt 4 siidaer, 3 av disse befinner seg i Lavangen kommune (Fossbakken), mens en er i Bardu (Salangsdalen). En siida kan være delt i mindre bruksenheter. Hver siida eller underbruk er organisert som enkeltpersonforetak. Totalt ca. 20 personer lever i dag av reindriften, men flere har andre jobber ved siden av.

Beiteforholdene i Gielas reinbeitedistrikt er blant de beste i landet og bidrar

til en høy kvalitet på reinkjøttet. De fleste selger imidlertid produksjonen til de slaktekjedene som er etablert innen reindriften. Hver siida har for øvrig pålegg om å levere livdyr tilsvarende en kjøttverdi på kr. 50.000 til disse slakteriene.

I likhet med landbruket, har en av reindriftssamene startet egen slakting og videreforedling av reinkjøtt. Produktene tilbys bla på nettstedet Reinbukken. Fra faglig hold berømmes den høye kvaliteten som dette reinkjøttet har, som delvis skyldes beiteforholdene, delvis den kontroll av slakting og videreforedling som er mulig ved produksjon i mindre skala.

Reindrift og turisme har vist seg å være en meget vellykket kombinasjon i mange områder, men i Lavangen er det få som har satset på reiselivet i kombinasjon med reindrift. Til tross for at Lavangen kommune nå inngår i forvaltningsområde for samisk språk og at kommunen gjennom generasjoner har hatt en samisk befolkning, er det få tilbud til tursiter basert på samisk kultur og tradisjon. Reiselivsnæringen i kommunen etterlyser aktivitets- og opplevelsestilbud basert på samisk kultur som en del av de produktpakkene som skal friste turistene til å komme til Lavangen.

I følge næringsutøverne selv er det ingen problemer med rekrutteringen til dette yrke. Flere unge står klare til å overta. Næringen har sterke røtter samisk kultur, og det er nærmest en forpliktelse å videreføre denne tradisjonen gjennom nye generasjoner.

ii. Forslag til mulige prosjekter og tiltak.

Heller ikke reindriftnæringen vurderes å kunne bli noen stor vekstnæring de kommende årene. Siden rekrutteringen ikke synes å være noe problem, er en viktig forutsetning for at næringen kan opprettholdes på dagens nivå, evt økes noe i forhold til den kapasitet som Gielas representerer, til stede. Egen slakting og videre produksjon av produkter fra rein med høy kvalitet vil imidlertid gi mulighet for å etablere en egen merkevare og samtidig ta ut høyere priser i markedet.

Kombinasjonen med reiseliv er også interessant, og vil både øke verdien av reiselivstilbudene i kommunen og etter hvert også kunne bidra med viktige tilleggsinntekter til den ordinære reindriften.

Forslag til prioriteringer:

1. Småskala slakting og videreforedling av reinprodukter
2. Bedre overvåkning og kontroll med rovdyrplagen
3. Utrede muligheter for kombinasjon mellom reindrift og reiseliv (se om Anne Gerd Eira og Nils Ante Eiras i pkt 8b)

d. Reiseliv

i. Nåsituasjonsanalyse.

Det er i dag 4 reiselivsbedrifter i kommunen: Lappaugen Turiststasjon AS, Aa gård epf, Fjellkysten AS og Soløy Camping epf. Tre av bedriftene har tilbud hele året, mens den ene (Soløy Camping) har åpent kun midt på sommeren. Totalt er 6 – 7 årsverk sysselsatt i denne bransjen som årlig omsetter for ca. 7 – 8 mill. I tillegg kommer annen servicevirksomhet som profiterer på turistene, for eksempel varehandel, transport osv.

Bedriftene tilbyr ulike produkter og markedene sammenfaller i liten grad:

1. Lappaugen.

- a. Catering (lokalt / regionalt marked)
- b. Restaurant (lokalt / regionalt marked)
- c. Kurs / konferanse (lokalt / regionalt marked)
- d. Camping (E6 turister / "overflow" fra Narvik)
- e. Tilleggsaktiviteter: Naturbaserte opplevelser

2. Aa gård.

- a. Camping (primært europeisk marked)
- b. Fiskeferie (primært europeisk marked)
- c. Tilleggsaktiviteter: Naturbaserte opplevelser)

3. Soløy Camping.

- a. Camping langtidsleie (lokalt / regionalt)
- b. Fiskeferie (primært europeiske land)
- c. Tilleggsaktiviteter: Naturbaserte opplevelser

4. Fjellkysten.

- a. Hotell / overnatting (generelt)
- b. Kurs / konferanse (lokalt / regionalt marked)
- c. Tilleggsaktiviteter: Naturbaserte opplevelser

Det er liten innbyrdes konkurranse mellom bedriftene. Markedene / målgruppene og til dels også produktene er ulike, bortsett fra tilbudet innen naturbaserte opplevelser hvor bedriftene i stor grad benytter seg av de samme tilbud, bla de vandreruter som er tilrettelagt i kommunen i

samarbeid med Innovasjon Norge, turoperatøren Din Tur og det lokale fjellvandrerslaget.

Lappaugen, Aa gård og Soløy Camping har over tid bygget opp en lojal kundebase som gjør gjenkjøp og som driver "markedsføring" ved uoppfordret å anbefale destinasjonene til venner og bekjente. Driften ved Fjellkysten er kommet i gang igjen etter flere års driftsstans. Gjestehuset arbeider fortsatt aktivt for å "nå kritisk masse". Konkurransefortrinnene Lavangen har som reisemål, synes å være vakker natur og mulighetene for sterke, "upolerte" naturbaserte opplevelser (Det foreligger imidlertid ikke kundeundersøkelser som dokumenterer dette.)

På bakgrunn av de endringer en ser i reiselivsmarkedets atferd, og endringer i preferanser når det gjelder valg av reisemål for en ferie eller et week-end opphold (ref. MENON-rapporten et kunnskapsbasert reiseliv), skulle det være store muligheter for en betydelig vekst innen reiselivet i kommunen.

ii. Trender

De mest markante trendene i reiselivet for tiden er:

1. Økende etterspørsel etter natur og kulturbaserte opplevelser. Frem til i dag har omsetningen innen dette området utgjort mindre enn 10 % av den totale omsetningen innen reiselivssektoren. Men det er dette området som nå øker sterkest, og en ser stadig eksempler på at aktører prøver å differensiere sine produkter fra konkurrerende alternativ nettopp ved natur og kultur (MENONs rapport: Et kunnskapsbasert reiseliv)
2. Økende behov for å kunne tilpasse produktpakker til individuelle behov ("segment-of-one"). Turistene ønsker gjerne selv å sette sammen sin egen produktpakke og vil da gjerne ha et variert tilbud av produkter og tilleggsprodukter å velge blant.
3. Internett får stadig større betydning i markedsføring og salg av reiselivsprodukter. Stadig mer av markedsføringen synes å skje gjennom sosiale media noe som reiselivsaktørene selv har begynt å utnytte gjennom selv å være aktive i disse nettverkene. "Campen" i Tamokdalen er ett eksempel på hvilken vekst som kan oppnås i salget gjennom profesjonell og målrettet bruk av sosiale media. Mulighetene for fleksibel sammensetting av reiseprodukter på selvbetjeningsbasis fra avreise til hjemkomst, herunder betaling, forventes å bli et krav fra markedet.

iii. utfordring nr. 1.

Hovedutfordringen for reiselivsbedriftene i Lavangen (og øvrige kommuner i Sør-Troms) er at området er omtrent ukjent i attraktive markeder / målgrupper, herunder de markeder som Nord Norsk Reiseliv prioriterer i sin profilmarkedsføring. Markedsføring krever betydelige ressurser og her er et samarbeid nødvendig mellom reiselivsaktørene i området både når det gjelder markedsføring og når det gjelder salg. Dermed må lokal profilering, produktmarkedsføring og salg koordineres bedre med den profilering av Nord Norge som Nord Norsk reiseliv driver i utvalgte markeder.

Målet med denne profilmarkedsføringen av landsdelen er å skape en forventning om å kunne oppleve *naturfenomener, det arktiske, kystkultur, samisk kultur i ekte og upolert form*. Produktmarkedsføringen må være i full harmoni med denne profilen og produktene må skape slike opplevelser i praksis slik at det som kundene "loves" i markedsføringen, blir innfridd.

iv. utfordring nr. 2.

En annen utfordring for norsk reiseliv generelt er å skape lønnsomme bedrifter i det som enkelte velger å kalle for "verdens dyreste land". Konkurrerende alternativ i utlandet vil her ha et konkurransefortrinn pga det høye kostnadsnivået i Norge. Alternative strategier for å møte denne utfordringen kan være:

1. Standardisering av produkter og tjenester og effektive prosesser. Dette vil imidlertid kreve storskala-produksjon
2. Økt utvikling og bruk av selvbetjeningskonsepter
3. Utvikling av eksklusive produkter for eksklusive målgrupper som tilbys til høye priser

v. Konklusjon.

Aktørene i Lavangen mener at det skal være mulig å doble forretningsvolumet innen reiselivet i kommunen (målt i omsetning / antall sysselsatte årsverk) i løpet av en 5-års periode. Følgende prosjekter og tiltak må da prioriteres:

1. Salg markedsføring.
 - a. Reiselivsbedriftene utvikler selv de markeder hvor de har etablert "brohoder" gjennom gode referanser ("word-of-mouth").

- b. Aktørene samarbeider om utvikling av nye marked som velges ut innenfor Nord Norsk Reiselivs prioriterte satsinger.
- c. Det etableres samarbeid om produktmarkedsføring og salg. I denne sammenheng vil en vurdere om en slik funksjon skal legges til et destinasjonsselskap, og i så fall hvilke krav som må stilles til samhandling mellom Nord Norsk Reiseliv, destinasjonsselskapet og den enkelte aktør. For å styrke profileringen av Lavangen / regionen, vil en i denne sammenheng vurdere å satse på etablering av *en* merkevare for området. (Pr. i dag er det en rekke initiativ: (Blåfjorder, Rute 69° Nord, Kystkulturveien). Lavangen kommune vil da konsentrere det kommunen disponerer av midler til profilering av reiselivet slik at det understøtter *en samordnet salgs- og markedsstrategi*.

2. Produktutvikling

- a. Etablering av et hytteområde og en aktivitets- og opplevelsespark i tilknytning til Fjellkysten.

Like ved Fjellkysten Gjestehus har Lavangen kommune opparbeidet et hytteområde med plass til 10 – 12 hytter. I tilknytning til dette hyttefeltet er Fjellkysten i dialog med kommunen om overtakelse av ytterligere 30 – 40 mål hvor siktemålet er å utvikle og "forskjønne" området for rekreasjon samt aktivitets- og opplevelsestilbud rettet mot reiselivet. Sammen med Aa gård, Soløy Camping, Krambuvika museum, turstier og andre kulturminner i området, vil satsingen bidra til å gjøre Lavangen til et enda mer spennende reisemål. Som et ledd i den planlegging som er gjennomført i fase 1 i LIV, er det laget skisse til en forstudie og et forprosjekt i denne sammenheng, som Innovasjon Norge har sagt seg interessert i å støtte (se vedlegg 4).

- b. Isfestival i mars.

Et av de unike tilbudene reiselivsbedriftene i Lavangen med Fjellkysten i spissen har kunnet by på, har vært isklatring i Henrikfossen i Spansdalen. Iskvaliteten og fallet i fossen har gjort den spesielt egnet til isklatring. Etter hvert som klimaet er blitt mildere og isforholdene i Mellom-Europa er blitt dårligere, har entusiastene innen denne sporten trukket lengre nord.

Isklatrefestivalen bør utvides til en isfestival hvor klatringen suppleres med kurser i isklatring, også for amatører, ishotell, isskulpturer og annen form for vinterbaserte aktiviteter og opplevelser. Målsettingen til neste år må være å få utdannet lokale instruktører i isklatring og kanskje etablert en lokal isklatreklubb.

c. Etablering av kulturell rasteplass på Nesset.

Nesset ved Tennevoll har etter hvert blitt et naturlig stoppested for campingturister som kommer til kommunesenteret. Etter at båtforeningen har etablert eget servicebygg i tilknytning til småbåthavnen på Nesset, har det blitt interesse for å tilrettelegge de arealer kommunen eier som et park- og rekreasjonsområde med benker, grillpasser osv. for kommunens egne innbyggere.

Dette vil samtidig gjøre område mer attraktivt for turister, både campingturister og fritidsbåtturister. Muligheter for mottak av avfall og bunkring vil da måtte utbedres noe og helst kunne tilbys på selvbetjeningsbasis.

I denne sammenheng har Formannskapet i kommunen i møte den 22.11. besluttet å utvikle Nesset som kulturell rasteplass. Dette innebærer at kommunen vil bli aktiv deltaker i det interkommunale prosjektet i Sør-Troms "Rute 69° Nord" som er igangsatt av Sør Troms regionråd, og hvor siktemålet bla er å etablere slike attraksjoner i den enkelte kommune i regionen.

I denne sammenheng vil tidligere planer for turstier fra Nesset over Spansdalselven og videre mot Hesjevik /Soløy på nordøstsiden av Lavangsfjorden, samt gang - og sykkelvei langs elven mot sørøst frem til boligfeltet på Bottolvbakken bli vurdert realisert. Sistnevnte prosjekt inngår i en plan for utvikling av gang - og sykkelveier og har allerede fått tilsagn om finansiering fra Troms fylke (planlagt realisert i 2016).

d. Økt tilbud basert på samisk kultur

Se pkt. 8b.

e. Bygg og Anlegg & Trevareproduksjon.

i. Nåsituasjonsanalyse.

Bygg og Anlegg er kommunens største enkeltnæring. Det er i alt 11 aktive selskap med forretningsadresse i Lavangen kommune. Samlet omsetning er om lag 65 mill, men da er Rolf Jørgensen AS med en omsetning på om lag 25 mill medregnet. Selskapet har forretningsadresse i Lavangen, men driver nå hovedvirksomheten fra Narvik.

Næringen sysselsetter mellom 45 og 50 personer med bosted i Lavangen, men flere av disse arbeider i selskaper i andre kommuner og dagpendler. Samlet dekker de de fleste yrker innen entreprenørvirksomhet: grunnarbeid / fundamentering, snekkere, rørleggere, elektrikere, byggeledelse / prosjektering i tillegg til at Andberg Snekkerfabrikk produserer dører og delvis også vinduer.

Markedet er lokalt /regionalt og etterspørselen har vært tilfredsstillende. Enkelte driver jordbruk ved siden av entreprenørvirksomheten og er avhengig av fleksibilitet og at oppdragene ikke er for langt hjemmefra. Produkttilbudet består i oppføring og vedlikehold av private boliger, hytter/fritidsboliger samt forretningsbygg og offentlige bygg av begrenset størrelse. Selv om selskapene til en viss grad konkurrerer, har de et uformelt samarbeid hvor de gjerne anbefaler kollegaer dersom de selv ikke har kapasitet eller dekker det fagområdet som etterspørres. Når det gjelder store oppdrag er det større entreprenører fra Tromsø og fylket for øvrig som konkurrerer om disse oppdragene.

Et annet utviklingstrekk ved bransjen er at lovpålagte kvalitetskrav og krav til sertifiseringer har økt. Dette har drevet frem en sentralisering idet entreprenører vil måtte ha en viss størrelse for å kunne forsvare rent økonomisk den spisskompetanse som kreves innen ulike områder. Selskaper som har hatt ambisjoner om vekst, har flyttet fra kommunene og nærmere hovedmarkedene (for eksempel Jenssen Elektriske AS, Rolf Jørgensen AS), mens andre har etablert seg nær hovedmarkedet allerede fra starten (Lasse Strand og selskapet B2Byggeentreprenør AS)

ii. Forventede endringer i etterspørsel / endringer i rammebetingelsene.

Bransjen forventer økt etterspørsel de kommende årene. Dette har sammenheng med endringer i Forsvaret i Midt-Troms regionen, som for eksempel flytting av E-tjenesten fra Bardufoss til Setermoen, nye lokaler for generalstaben på Bardufoss, nye leiligheter på Bardufoss, mm. Selv om det vil være store entreprenører som her vil konkurrere om de store entreprisene, vil mindre entreprenører kunne få rikelig med oppdrag som

underleverandører samtidig som de store entreprenørene vil få mindre kapasitet til å dekke behovet i regionene for øvrig. Dette skulle øke etterspørselen etter lokale entreprenører og håndverkere.

Ny forbindelse over Rombakksfjorden (oppstart prosjektering i 2012?) vil komme til bli et av de største byggeprosjektene i Nord-Norge. Også her vil hovedentreprisene bli forbeholdt store nasjonale/internasjonale entreprenører, men muligheter for leveranser fra lokale underleverandører skulle være gode. På lenger sikt vil den nye bruforbindelsen medføre at Bjerkvik og området nord for Narvik vil få en mer sentral betydning, noe som vil kunne gi økt aktivitet og positive ringvirkninger for hele Sør-Troms regionen.

iii. Endringer i rammebetingelser – nye byggeforskrifter.

Miljøkrav og krav til energiøkonomisering vil medføre nye bygningsstandarder og nye krav til for eksempel vinduer og dører som gir et langt lavere energitap enn i dag. "Lavenergihus", med et betydelig lavere energiforbruk i dag, og i neste omgang såkalte "passivhus", forventes å bli standard om noen år.

Slike krav vil også kunne skape behov for oppgradering av eksisterende bygningsmasse. De som tidlig skaffer seg nødvendig kompetanse og sertifisering, vil kunne få et fortrinn i tilknytning til denne utviklingen. (for de som ikke henger med, vil det kanskje være et "game over"?).

iv. utfordringer og forslag til mulige prosjekter og tiltak.

Hovedutfordringen for bygg og anleggsbransjen i Lavangen er strukturen. Selskapene er for små til å kunne drive den markedsføring og det salg som er nødvendig for å kunne ta del i den veksten som forventes i Midt-Troms og Narvik – Bjerkvikregionen. Utviklingen her skulle gi gode muligheter for underleverandører, alternativt til å kunne samarbeide om mer helhetlige tilbud.

For bedre å kunne utnytte de markedsmuligheter som vil komme og samtidig tilpasse seg endrede krav og forskrifter slik at dette skal bli et fortrinn, ønsker aktørene å vurdere et mer forpliktende samarbeid. Et slikt samarbeid kan for eksempel resultere i etablering av en felles enhet som kan ivareta en rekke funksjoner, som i dag, av hensyn til kompetanse og kapasitet, blir "stemoderlig" behandlet. Det vises i denne sammenheng til en skisse til en foranalyse og et forprosjekt, hvor Innovasjon Norge har stilt seg positive til å bidra (se vedlegg 5).

f. Nye virksomhetsområder – nye initiativ.

I tillegg til de forslag til prosjekter og tiltak som har fremkommet gjennom det arbeid som har vært utført i arbeidsgruppene, har det, i samsvar med Styringsgruppens ønsker om også å åpne for helt nye initiativ, fremkommet forslag som av hensyn til tid og tilgang på ressurser, ikke har vært analysert nærmere. Innen disse områdene vil en i 2012 / 2013 gjennom LIV-prosjektet ta initiativ til forstudier og evt. forprosjekt for å fastlegge om disse idéene lar seg realisere i lønnsomme virksomheter. Av de tiltak som synes mest interessante er:

- Behandlingscenter / klinikk for personer med traumatiske lidelser
- Etablering av småkraftverk i kommunen
- Produksjon av grus til veidekke basert på gabbro fra Spansdalen
- Regulering av området ved gården Ta for uttak av grus til fundamentering og fyllmasse
- Etablering av kaianlegg på Kjeiprød for bla utskipning av grus fra Ta og gabbro fra Spansdalen
- Utvikling og produksjon av samisk inspirert brukskunst

i. Behandlingsklinikk for personer med traumatiske lidelser.

Initiativet kommer fra en utflyttet lavangsværing som er psykolog, og som sammen med en psykiater har laget et spesielt opplegg for behandling av personer med traumer, rusproblemer, personer som lider av utbrenthet osv. Grunnelementene i behandlingsopplegget er basert på anerkjente metoder, men sammensetning og gjennomføring er ny.

Tilbudet er ment å komplettere de tilbud som fins ved offentlige behandlingsinstitusjoner (både sentral/regional og lokal helsetjeneste) og derigjennom kunne bidra til at andelen med slike lidelser som blir helt friske, økes. Opplegget vil også være aktuelt for personer som ønsker å dekke utgiftene til en slik behandling privat, herunder yrkesaktive (gjernere ledere) som er rammet av utbrenthet.

Lavangen kommune har forutsetninger som ligger vel til rette for det behandlingsopplegg initiativtakerne ønsker å tilby, bla. pga. de mange aktivitetstilbud som fins her og som kan inngå i behandlingsopplegget. Det har vært møte mellom politisk og administrativ ledelse i Lavangen kommune og initiativtakerne, og en privatperson er så langt involvert i tilknytning til tilrettelegging av ledige lokaler på Tennevoll for en slik virksomhet.

ii. Etablering av småkraftverk i kommunen.

Det er allerede søkt om konsesjon for utbygging av Plasselva. Fallrettene eies av Lavangen kommune, noe som i sommer ble fastlagt endelig gjennom en rettskraftig dom. Kommunen ønsker at elva skal bygges ut og kraftverket, som er beregnet til å produsere 11,4 GWh i året, skal være i produksjon før

2020 som er fristen for å dra nytte av de såkalte "grønne sertifikatene".

Også Gamvik elva, Hesjevik elva og Sandnes elva er, ut fra foreløpige økonomiske vurderinger, interessante for utbygging. Fallrettene til disse elvene eies imidlertid av grunneierne. Ved en videre utbygging vil imidlertid strømmettet måtte oppgraderes for å få nødvendig kapasitet til å "frakte" den strømmen som produseres. LIV-prosjektet vil i løpet av 2012/2013 ta initiativ til en forstudie/forprosjekt for å avklare grunneiernes interesse for en utbygging samt hvilke synergieffekter en kan ha av en samordning av utbyggingsplanene.

Kraftprosjektene vil ikke bidra til permanente varige arbeidsplasser av betydning. I utbyggingsperioden vil det imidlertid skapes oppdrag for lokale entreprenører. For Plasselva alene regner en med at halvparten av kontraktene (ca. 15 – 20 mill) vil kunne utføres av lokale leverandører.

iii. Produksjon av grus til veidekke basert på gabbro fra Spansdalen.

I 1960-årene ble det produsert grus fra gabbroen i Spansdalen. Gabbroen fra dette området har en spesiell hardhet som gjør den velegnet for innblanding i asfalt, idet den gjør veidekket mer slitesterkt. Entreprenør Rolf Jørgensen AS fra Lavangen, er interessert i å ta opp igjen produksjonen. Kommunen tok et initiativ for et par år siden, men den gang ble planene skrinlagt etter betenkeligheter og motstand som fremkom på et folkemøte.

Saken bør imidlertid tas opp igjen idet mye av de betenkeligheter som fremkom, fins det løsning på eller prosedyrer for hvordan slike spørsmål skal avklares. LIV-prosjektet ønsker derfor å bidra til at det etableres en arena mellom grunneiere og entreprenør og at det legges opp prosedyrer for at spørsmål i tilknytning til en evt. ny drift blir utredet/belyst slik at saken kan få en endelig avklaring.

iv. Regulering av området ved gården Ta for uttak av grus til fundamentering og fyllmasse.

En av bøndene i Lavangen er interessert i å utnytte morenegrusen på TA som en tilleggsvirksomhet til gårdsdriften. Området må imidlertid reguleres til dette formålet. Samtidig bør det gjennomføres en forstudie/forprosjekt for fastlegge størrelse og volum på feltet og for bedre å kunne analysere lønnsomheten i en slik virksomhet. LIV-prosjektet vil bistå initiativtakeren med gjennomføring av en slik forstudie.

v. Kaianlegg på Kjeiprød.

Initiativet må delvis ses i sammenheng med en etablering av grustak på Ta og

en drift i gabbrobruddet i Spansdalen. Selv om mye av grusen fra Ta vil gå med til å dekke et lokalt behov, og mye av gabbroen i Spansdalen vil fraktes ut "på hjul", vil et kaianlegg kunne åpne for et større marked. Kommunen mangler i dag isfri kai og et kaianlegg vil derfor kunne benyttes til innførsel og utførsel til ulike formål.

vi. Utvikling og produksjon av samisk inspirert brukskunst.

Anne Gerd Eira har som en bi-geskjeft drevet med utvikling og hjemmeproduksjon av interiørartikler med samisk inspirerte motiver og mønstre (se nettstedet www.geAdesign.no). De produktene som så langt er laget, har blitt godt mottatt i markedet og mulighetene for full tids beskjeftigelse skulle være tilsted. Forretningskonseptet vil imidlertid måtte konkretiseres og det må etableres planer for en utvikling og videre vekst.

Mulighetene for å kunne omsette deler av produksjonen i et reiselivsmarked vurderes som gode. Et slikt tilbud vil kunne dekke noe av mangelen på tilbud basert på samisk kultur som etterspørres inne reiselivet i kommunen og regionen.

4. utfordringer kommunal infrastruktur / bruk av offentlige tilskudds- og finansieringsordninger.

De analyser og forslag til prosjekter og tiltak som har fremkommet i arbeidsgruppene, har også avdekket behov for andre prosjekter og tiltak som representerer viktige forutsetninger for å lykkes med en vekst på næringslivssiden, men hvor ansvaret for gjennomføring av disse prosjektene primært ligger hos kommunen:

a. Tilgang på boliger.

Skal en ha ambisjoner om vekst i folketallet, må det tilrettelegges for bla. mindre utleieboliger (gjerne leiligheter) beregnet for ungdom som ønsker å flytte hjemmefra, men som ennå ikke har bestemt seg for å etablere seg permanent og stifte familie. Et slikt tiltak vurderes som viktig for å unngå at flere av kommunens ungdom flytter fremfor å ha et eget fast oppholdssted i kommunen.

Slike leiligheter vil også være en viktig forutsetning for at kommunen skal bli mer attraktiv for innflyttere. Selv om det primære ønsket er at innflyttere skal etablere seg permanent med egen bolig, vil en lettere tilgang på leieboliger være viktig i en startfase hvor en får mer tid til å planlegge og realisere en boligdrøm. En vekst i antall innbyggere vil betinge innflyttere med idéer, kompetanse og nettverk. Det bør derfor nedsettes en egen arbeidsgruppe som vurderer hvordan dette behovet for boliger skal dekkes, herunder evt. insentiver som kan friste flere innflyttere til kommunen og i neste omgang permanent opphold i kommunen.

b. Bredbåndnettet.

Et digitalt kommunikasjonsnett vil være en annen viktig forutsetning for å etablere virksomhet i kommunen. Dagens tilbud via radiolink vurderes som mangelfullt i forhold til dagens krav, og dagens løsning dekker heller ikke hele kommunen. I samtaler med næringsaktører som kan være potensielle etablerere i kommunen, blir en oftest møtt med spørsmål om kvalitet og kapasitet på bredbåndnettet.

Lavangen kommune, ved det heleide selskapet Kompetansesenteret Nord AS, har etter søknad, fått tilsagn og et tilskudd på kr. 150.000,- fra Troms Fylkeskommune som skal benyttes til et forprosjekt hvor målet er å utrede mulighetene for fibernett i kommunen og fremlegge forslag til valg av teknologi, samt plan og budsjett for realisering (vedlegg 6). Forprosjektet er nå igangsatt.

c. Inkubator / mentor støtte.

Å etablere egen virksomhet er en utfordrende oppgave. En god idé og en brennede visjon er viktig, men ikke tilstrekkelig. En bedriftsetablering krever både erfaring og tilgang til ulike typer kompetanse fram til en vellykket kommersialisering er gjennomført. Å kunne tilby en slik tjeneste vil være en styrke med tanke på å stimulere til en sterkere innovasjon og nyskaping i kommunen.

Det mest nærliggende er at dette blir en kommunal oppgave, men at en slik funksjon kan tjene som en førstelinjestøtte og som bindeledd mot Innovasjon Norge som kan tilby og gi økonomisk støtte til slike tjenester. Et tettere og direkte samarbeid mellom gründer og Innovasjon Norge, med for eksempel faste kontordager i kommunen, har vært å foretrekke. Innovasjon Norge har imidlertid ikke vært villig til det, idet ett av hovedkravene er at kommunen har en dedikert fast ansatt ressurs på næringslivssiden.

d. Arealplan.

Arealplanen for Lavangen bør revideres og oppgraderes. Dette har bla sammenheng med at en av de næringen som kanskje har størst potensial på lengre sikt, er reiselivet. Det er derfor viktig at de områder som er mest attraktive i reiselivssammenheng, bli reservert til dette formålet selv om det ikke foreligger konkrete utbyggingsplaner i dag.

Som det fremgår av omtalen av konklusjonene fra reiselivsgruppen, er det ønske om å utvikle Nettet som rekreasjonsområde og som kulturell rastepass, også for å øke attraktiviteten av Lavangen som reisemål. Dette området er tidligere regulert som industriområde, og deler av arealene er i dag disponert til industriformål.

Skal Nettet bli et område for rekreasjon og kanskje aktivitets- og opplevelsestilbud, krever dette en omregulering. Selv om en med likt kløkt vil kunne få til gode

løsninger i dette tilfellet, er en samlokalisering av industri og reiseliv en utfordring, og tilfellet Nesset et eksempel på hvor viktig langsiktig arealplanlegging er.

e. Finansiering.

Som en konsekvens av at det nå gjennom LIV-prosjektet er etablert strategier og tilhørende tiltaksplaner på næringslivssiden, bør tilgjengelige offentlige tilskuddsmidler rettes mot de næringer og virksomhetsområder som er prioritert. I denne sammenheng bør nasjonale og regionale tilskuddsordninger benyttes. De fleste av disse administreres av Innovasjon Norge.

De midler kommunen selv disponerer bla gjennom næringsfondet, bør i større grad benyttes til å støtte prioriterte prosjekter i næringsplanen hvor andre tilskuddsordninger av ulike årsaker ikke kan anvendes, som for eksempel til en koordinatorfunksjon for inkubator / mentorstøtte, til profilering av kommunen i utvalgte målgrupper (for eksempel hos potensielle innflyttere, etablerere,...)

Offentlige tilskudds ordninger er i hovedsak rettet mot de innledende utviklingsfasene: forstudier, forprosjekt og hovedprosjekt frem til kommersialisering. For å sikre videre utvikling og vekst kreves gjerne privat kapital. I tilknytning til de nye prosjektene som er planlagt startet i 2012 og 2013, vil en i LIV-prosjektet etablere kontakt med private investorer, herunder investeringsfond slik at en på et tidlig tidspunkt kan bli bedre kjent med hvilke krav som investorer setter, men også hvordan en gjennom et aktivt eierskap kan bidra med kompetanse/nettverk for å utvikle en bedrift.

5. Prosjekter og tiltak for å opprettholde et attraktivt bomiljø.

NHOs attraktivitetsbarometer viser at Lavangen er et attraktivt sted å bo. I perioden 2008 – 2010 ble kommunen rangert som nr. 54 i snitt av landets 430 kommuner. Indeksen gir et uttrykk for tilflytting som ikke er begrunnet i vekst i antall arbeidsplasser. For Lavangens vedkommende forteller imidlertid rangeringen at kommunen har klart å opprettholde bosettingen til tross for at antall arbeidsplasser er redusert. Folk har ikke flyttet til tross for at den lokale arbeidsplassen er blitt borte.

Av ungdomsundersøkelsen fra 1999 blant personer som hadde gått ut av 10-ende klasse ved Lavangen skole og som da var i aldersgruppen 20 – 35 år, fremgikk det at over 50% kunne tenke seg Lavangen som permanent fremtidig bosted. Denne positive holdningen til å bosette seg i Lavangen ble imidlertid ikke delt med ungdommene som samme år gikk i 10-ende klasse. En overveiende stor andel regnet med at de som voksne ville bo i en by og at folketallet i kommunen fortsatt ville reduseres.

Ungdommenes positive oppfatninger av sin hjembygd var knyttet til vakker natur, gode fiskemuligheter og fint å gå i fjellet. De negative faktorene ble imidlertid overskyggende: kjedelig bygd, dårlige fritidstilbud, dårlige jobbmuligheter og for usentralt (langt til nærmeste

by).

Lavangen kommune har et rikt utvalg av frivillige lag og foreninger. En del ungdom er engasjert i disse (idrettslag), men i hovedsak er de aktive medlemmene innenfor "midt-i-livet" gruppen. Mulighetene for fritidstilbud har imidlertid økt betydelig gjennom åpningen av den nye flerbrukshallen ("Lauvhallen") sommeren 2011. Ennå er det en del innkjøringsproblemer slik at hallens mange muligheter ikke er fullt ut utnyttet ennå, men hallen har allerede bevist at den er og vil bli et aktivum for å opprettholde et attraktivt bomiljø i kommunen.

Arbeidsgruppen for bomiljø har i tillegg til realisering av allerede planlagte tilbud i Lauvhallen, foreslått følgende prosjekter og tiltak som også vil kunne bidra til å gjøre kommunen mer attraktiv som reisemål og som derfor bør samordnes med foreslåtte tiltak på reiselivssiden:

- a. Utvikling av Nesset som park og rekreasjonsområde, herunder:
 - i. etablering vandresti fra Nesset med gangbru over Spansdalselven til Hesjevik hvor stien kan føres videre fremt til Soløy
 - ii. Tilknytning til en gang- og sykkevei fra Tennevoll gjennom Spansgård til Bottolvbakken som i fylkeskommunens samferdselsplan er planlagt realisert i 2016. En forskuttering av denne gang - og sykkelveien bør vurderes slik at den kan realiseres tidligere. Fra Bottolvbakken kan en vandresti videreføres langs en allerede etablert trasé langs Spansdalselven til hengebruen ved Holmen, og deretter til Moen hvor den kan knyttes sammen med andre etablerte vandreruter. Et slikt prosjekt vil supplere et allerede godt tilbud av vandrestier, med ruter som ikke er for fysisk krevende. Pga de mange gjester som oppsøker Nesset, bør det også sette opp opplysningsskilt som viser ulike tilbud til turistene i kommunen, bla oversikt over vandrestiene.
 - iii. Tilrettelegging av servicebygget i båthavnen (dusj / omkleddningsrom) for de som ønsker å benytte seg av de gode bademulighetene på stedet om sommeren.
 - iv. Etablering av en flytende brygge for ulike typer aktiviteter (flotører av gamle fiskemærer er anskaffet).
- b. Lysløypen på Soløy:

Justering og oppgradering av traséen for lysløypen noe slik at den blir mer attraktiv for skigåere fra bygden og også lettere tilgjengelig fra gjestehuset og det planlagte hytteområdet på Fjellkysten.
- c. Velkommen til Lavangen mappe.

De mange tilbud kommunen har til innflyttere og gjester bør samles i en egen velkomstmappe som kan deles ut til innflyttere / potensielle innflyttere, men som også bør finnes i den enkelte husstand i kommunen.

6. Visjon.

På bakgrunn av de muligheter for vekst som er avdekket gjennom analysene fase 1 av LIV-

prosjektet, har styringsgruppen konkludert med at følgende visjon (fremtidig målbilde) skal være styrende for målsettinger, strategier og prosjekt/tiltaksplaner i LIV-prosjektet:

Lavangen kommune er et livskraftig bygdesamfunn som har snudd en negativ utvikling med stagnasjon og nedgang i folketallet over lang tid til utvikling og vekst i så vel folketall som antallet arbeidsplasser. Flere av kommunens unge vender tilbake og bosetter seg i bygden etter endt utdanning og/eller å ha anskaffet seg verdfull kompetanse og erfaring i andre deler av landet eller internasjonalt. Kommunen får også stadig flere nye innflyttere som ikke er født eller oppvokst her.

Ved siden av et spennende og utviklende arbeidsmiljø er kommunen kjent for å ha et attraktivt bomiljø. Boligtilbudene til unge som ønsker å etablere seg her, er blant de beste i landet, og det rike og allsidige utvalget av aktive lag og foreninger har et meget godt tilbud av fritidsaktiviteter for enhver interesse.

Kommunen er kjent for sin vakre natur, kulturlandskapet er, takket være jordbruksnæringen, "holdt i hevd", og tilbudet av naturbaserte opplevelsese- og kulturtilbud er en viktig driver for at stadig flere turister velger Lavangen som destinasjon for kortere og lengre ferieopphold både sommer som vinter. Bygg og anleggsvirksomheten har gjennom et tettere og mer forpliktende samarbeid styrket sin posisjon i hele Sør-Troms regionen og har også tiltrukket seg flere unge utøvere.

Ellers er det innen de tradisjonelle næringene som jordbruk og reindrift og på flere andre områder skapt innovasjoner som er spennende og flere av disse har vist seg å være livskraftige og vil kunne bli dominerende virksomheter i kommunen på lengre sikt.

7. Målsettinger.

	2010	2015	2020
Antall innbyggere	1003	1050	1100
Antall årsverk			
• Landbruk	12	12	12
• Reindrift			
• Bygg og Anlegg	45	60	75
• Reiseliv	6	16	32
Antall nyetableringer siste 5 år		5	10
Arbeidsplasser i nyetableringer etter 2010		10	25
Rangering i NHOs NæringsNM	405	300 - 400	200 - 300
Rangering i Attraksjonsbarometer NHO	54	54 - 100	54 - 100

8. Prioriterte områder / prosjekter og tiltak næringsliv.

a. Landbruk (Ref.: pkt 3b.).

i. Slakteri og videreforedling av produkter av gammel norsk spelsau på Aa gård.

1. Utarbeide finansieringsplan og budsjetter og økonomiske analyser

Ansv.: (privat næringsdrivende)

Tid: i løpet av 1. halvår 2012

2. Prosjektering / byggestart

Ansv.: (privat næringsdrivende)

Tid: i løpet av 2. halvår 2012

ii. Bedre overvåking og kontroll av rovdyrplagen

1. Jaktlag og prosedyrer for overvåking og uskadeliggjøring av rovdyr, etablert.

Ansv.: representanter fra gårdsbruk med sau og fra reindriftsnæringen i kommunen + landbrukssjef i Lavangen kommune. Plan samordnes med tilsvarende opplegg i

nabokommunene hvor det er felles beiteområder

Tid: I løpet av 1 halvår 2012

b. Reindrift (Ref.: pkt 3c, 3f-vi).

i. Videreutvikling av konseptet Reinbukken / geAdesign / aktivitets og opplevelsestilbud for reiselivet basert på samisk kultur.

1. Utarbeide planer, budsjetter og finansieringsplan for samordning av familiebedriftene Reinbukken og geAdesign herunder en utvidelse av produkttilbudet til også å omfatte aktivitets- og opplevelsestilbud for reiselivet. Siktemålet er å oppnå et forretningsvolum som sikrer heltidsbeskjeftigelse. (se vedlegg 7). Når det gjelder slakting og videreforedling av produkter fra rein, vil en som alternativ til etablering av eget anlegg, vurdere synergieffekter ved et samarbeid med Aa gård (se pkt. 8a)

Ansv.: privat næringsdrivende

Tid: i løpet av 2. halvår 2012

2. Start realisering

Ansv.: privat næringsdrivende

Tid: 1. halvår 2013

ii. Bedre kontroll av rovdyrplagen.

Samordnes med landbruk (se plan for landbruk)

c. Reiseliv (Ref.: pkt 3d).

i. Salg / markedsføring

Avklare om det skal etableres et utvidet forpliktende samarbeid på denne sektoren hvor flere av kommunene i Sør-Troms inngår.

Avklare kanaler for salg / markedsføring, herunder evt. valg av destinasjonsselskap

Avklare felles merkevare for reiselivsbedriftene i Lavangen / regionen og avvikling av "brand" som er under etablering

Ansv.: Arbeidsgruppe Reiseliv i LIV-prosjektet. Samarbeid innen regionen gjennomføres i regi av fellesprosjektet Kystkulturveien hvor representanter fra reiselivsnæringen i Lavangen deltar

Tid: 1. kvartal 2012 (forretningsmodell for salg / markedsføring avklart)

2. kvartal (salg og markedsplan for sommersesongen 2013 lagt) i samsvar med ny forretningsmodell for salg/markedsføring.

ii. Produktutvikling.

1. Etablering av hytteområde og aktivitets- og opplevelsespark ved Fjellkysten:

Etablering av eget selskap for utvikling av hytteområdet ved Fjellkysten.

Tiltredelse av opsjon på kjøp av kommunalt regulert og opparbeidet hytteområde.

Avklare mulighet for kjøp av øvrig kommunal eiendom ved Fjellkysten samt gjennomføring av kjøp og eiendomsoverdragelse. Gjennomføring av forstudie og forprosjekt for utnyttelse av området i etablerte og nye tilbud til reiselivet.

Ansv.: private næringsdrivende. Lavangen kommune vil gjennomføre behandling av en anmodning om kjøp av kommunens øvrige eiendom ved Fjellkysten i politiske organer og sørge for regulering av området til reiselivformål.

Tid: 1. halvår 2012 (eiendomsoverdragelser samt forstudie og forprosjekt)

1. halvår 2013 (prosjektering og evt. byggestart for utvikling av området)

2. Isfestival.

Ansv.: Egen prosjektgruppe nedsettes i regi av reiselivsbedriftene i kommunen med Fjellkysten som hovedansvarlig, får ansvaret for planlegging, budsjettering, finansiering og gjennomføring.

Tid: 1. Kvartal 2012

3. Etablering av kulturell rasteplass på Nesset.

Formell tiltredelse som aktiv deltaker i det regionale prosjektet "Rute 69° Nord". Innbetaling av kontantinnskudd i prosjektet
Omregulering av deler av Nesset til rekreasjons- / reiselivsformål.
Valg av kulturelt tema og tilhørende fysiske installasjon og plan for omkringliggende områder.

Utarbeide plan og budsjett for realisering.

Søknad til Troms Fylke om tilskudd til realisering av prosjektet som et delprosjekt innen "Rute 69° Nord".

Ansv.: Lavangen kommune ved egen prosjektleder

Tid: 1. halvår 2012(planlegging / prosjektering)
2. halvår (byggstart)

4. Opplæring.

Det har tidligere vært gjennomført kurs for ansatte i reiselivsbedriftene og i tilknyttede virksomheter som varehandel, transport osv. i det å være vertskap for turister. Siktemålet er å gi turistene en helhetlig og positiv opplevelse av hele oppholdet på reisemålet. Kurset var meget vellykket og har vært etterspurt. Det bør åpnes for deltakelse fra nabokommunene i den grad kapasiteten tillater det. Gjennomføring finansieres ved egenandel og offentlige tilskudd.

Ansvarlig for organisering og gjennomføring: Lavangen kommune i samarbeid med ??

Tid.: 1. kvartal 2012

d. Bygg og Anlegg (Ref.: pkt 3e).

i. Andberg Snekkerfabrikk.

Leieforhold og oppgradering av fabrikklokalene til Andberg Snekkerfabrikk til tilfredsstillende standard avklares.

Ansv.: Styret i Andberg Snekkerfabrikk i samarbeid med politisk ledelse i Lavangen kommune

Tid.: 1. kvartal 2012

ii. Gjennomføring av forstudie og et evt. forprosjekt for å evaluere mulighetene for å styrke enkeltbedriftenes posisjon gjennom et mer forpliktende samarbeid. Det utarbeides plan for gjennomføring og budsjettering og det søkes om tilskudd fra offentlige tilskudds ordninger for dekning av kostnader i tilknytning til utredning av en slik ny forretningsmodell.

Ansv.: Næringsaktørene selv

Tid.: 1. halvår 2012

Næringsfondet

e. Andre virksomhetsområder / initiativ.

Følgende initiativ vil bli fulgt opp av LIV-prosjektet i 2012 /2013 frem til prosjekt for videreføring er definert med egne prosjektledere, evt. at prosjektet avsluttes på grunnlag av gjennomførte analyser / vurderinger:

- Behandlingssenter / klinikk for personer med traumatiske lidelser
- Etablering av småkraftverk i kommunen
- Produksjon av grus til veidekke basert på gabbro fra Spansdalen
- Regulering av området ved gården Ta for uttak av grus til fundamentering og fyllmasse
- Etablering av kaianlegg på Kjeiprød for bla utskipning av grus fra Ta og gabbro fra Spansdalen
- Utvikling og produksjon av samisk inspirert brukskunst

I tillegg regner en med at det vil fremkomme nye idéer / initiativ og hvor det hele tiden vil måtte skje en løpende prioritering mellom igangsatte prosjektet og hvilke nye som skal initieres.

Ansv.: LIV-prosjektet.

9. Prioriterte prosjekter og tiltak bomiljø.

- a. Utvikling av Nettet som park og rekreasjonsområde, herunder etablering av vandrestier fra området, flytebrygge ved båthavnan samt tilrettelegging av servicebygget for en del selvbetjente betalbare tjenester som kan tilbys så vel lokale badegjester som turister. Tiltaket samordnes med tilsvarene tiltak på reiselivssiden (se pkt 8c). Prosjektet deles i mindre delprosjekt koordinert av arbeidsgruppen for bomiljø:

- i. Tilrettelegging av servicebygget i båthavnene for turister / lokale servicetilbud

Ansv.: Båtforeningen

Tid: 2. halvår 2012

- ii. Etablering av flytende brygge ved båthavnen

Ansv.: Båtforeningen

Tid: 1. halvår 2013

- iii. Tilrettelegging av turstier fra Nettet:

1. Plan, budsjett og finansieringsplan

Ansv. Fjellvandrerlaget

Tid: 1. halvår 2013

2. Realisering

Ansv: Fjellvandrelaget

Tid: ??

iv. Kulturell rasteplass (se under reiseliv, pkt 8c)

b. Lysløypen på Soløy

i. Plan, budsjett og finansieringsplan

Ansv.: UI Fram, Soløy (eier av dagens lysløype) i samarbeid med Fjellkysten

Tid: 1. halvår 2013

ii. Gjennomføring

Ansv.: UI Fram

Tid: ??

c. Velkomstmappe til innflyttere:

i. Plan og budsjett, realisering

Ansv.: Lavangen kommune

Tid: 1. halvår 2012

10. Prioriterte kommunale prosjekter og tiltak (pkt 4).

a. Boliger for innflyttere / etablerere.

Plan for å dekke behovet for boliger/ leiligheter for unge og innflyttere må etableres.

Ansv.: Lavangen kommune – egen arbeidsgruppe nedsettes

Tid: 2. halvår 2012 (utredninger og vurderinger med forslag til strategier og tiltak gjennomført)

1. halvår 2013 (relisering starter)

b. Bredbåndsnett.

i. Gjennomføring av forprosjekt i samsvar med plan og tilsagn om tilskudd fra Troms Fylkeskommune.

Ansv.: Lavangen kommune ved Styret i Kompetanse Nord AS

Tid: 1. halvår 2012.

ii. Start gjennomføring av plan fra forprosjektet

Ansv.: Lavangen kommune ved Styret i Kompetanse Nord (?)

Tid: 1. Halvår 2013

c. Inkubatorstøtte / mentorstøtte.

Ansvarlig for koordinering mellom Innovasjon Norge (økonomisk støtte) og relevant kompetanse: Prosjektleder LIV-prosjektet.

d. Arealplan.

Arealplanen for kommunen er under revisjon. Arealer som inngår i satsingene på reiselivssiden vil måtte omreguleres i løpet av 1. kvartal. På lengre sikt må attraktive

områder for reiselivet reserveres mht. en fremtidig vekst.

e. Næringsfondet og økonomisk støtte til næringslivet.

Med de prioriteringer, strategivalg og forslag til tiltak på næringslivssiden som er skissert i denne planen, vil reglene for bruk av det kommunale næringsfondet revideres. Bruken av dette fondet ses i sammenheng med bruk av fylkeskommunale og nasjonale ordninger, herunder ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge, og de prioriteringer som er fastlagt i kommunens næringsplan.

Ansv.: Lavangen kommune ved ordføreren

Tid: 1. halvår 2012

f. Profilering av Lavangen i ulike målgrupper.

Kommunens verdiprofil skal konkretiseres (hva kommunen ønsker å bli kjent og anerkjent for i ulike målgrupper: egne innbyggere, hos utflyttede lavangsværing, i arbeidsmarkedet generelt, i reiselivsmarkedene, ...). På dette grunnlag må det etableres en plan for hvordan denne profilen skal "befestes" i de ulike målgruppene, dvs. hvordan det løpende arbeidet skal organiseres, hvilke tiltak og kommunikasjonskanaler som er aktuelle osv. Lavangsvekkens rolle i denne sammenheng skal også avklares.

Ansv.: Styringsgruppe LIV i samarbeid med øvrig politisk ledelse

Tid: 1. halvår ("merkevareplattform" utarbeidet)

2. halvår (organisering og tiltaksplan for 2013 klar)

g. Utflyttede lavangsværing.

I tilknytning til Lavangsvekka 2012 lages det et spesielt opplegg for utflyttede lavangsværing. Siktemålet er å friste flere til å flytte tilbake til kommunen.

Ansv.: Lavangen kommune ved hovedkomitéen for arrangementet

11. Organisering av lavangen i Vekst – fase 2.

Fase 2 og fase 3 gjennomføres med den samme organisasjonsstruktur som fase 1:

Prosjekteier: Ordfører / kommunestyret

Styringsgruppe: Formannskapet

Erling Bratsberg (ordfører)

Svein Sæther (varaordfører)

Viktor Andberg

Hege Myrseth Rollmoen

Lill-Kristin Nilsen

Fra næringslivet / frivillige organisasjoner

Trude Berg

Jens Arvid Bratsberg

Prosjektleder: Gunnar Berglund

Prosjekt / arbeidsgrupper: Nedsettes etter behov. Enkelte vil ha sine egne styringsgrupper og gjennomføres i regi av bedriftene selv. Prosjektleder LIV vil fungere som pådriver og koordinator.

12. Budsjett / finansieringsplan Lavangen i Vekst – fase 2 og fase 3.

Budsjett og finansieringsplan for fase 2 samsvarer med forhåndstilsagnet for hele prosjektperioden – se vedlegg 1. Budsjettet dekker de aktiviteter som er kommunens direkte ansvar og rolle i dette utviklingsprogrammet, mens konkrete prosjekter på næringslivssiden eller kommunal side som er et resultat av LIV-prosjektet, har egen finansiering.